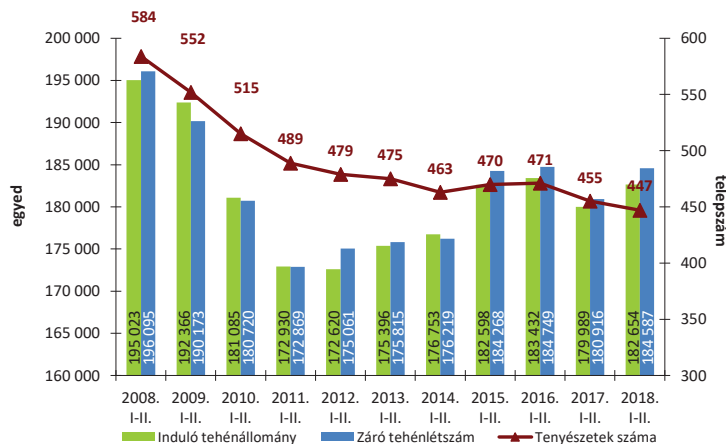

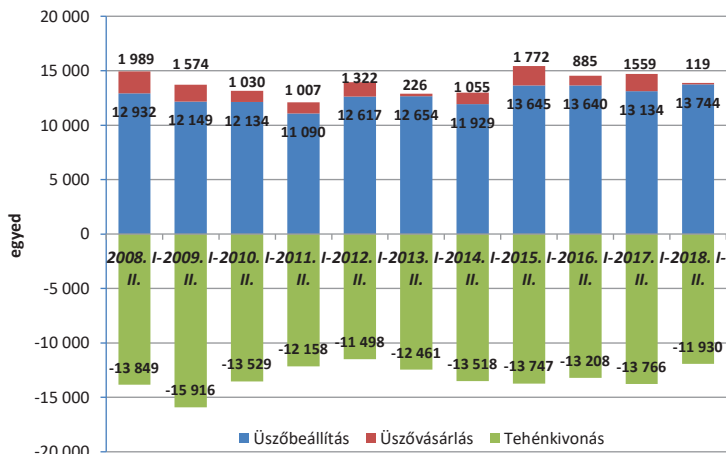
A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSZÁMA (DB, 2008-2018. I-II. HÓ)

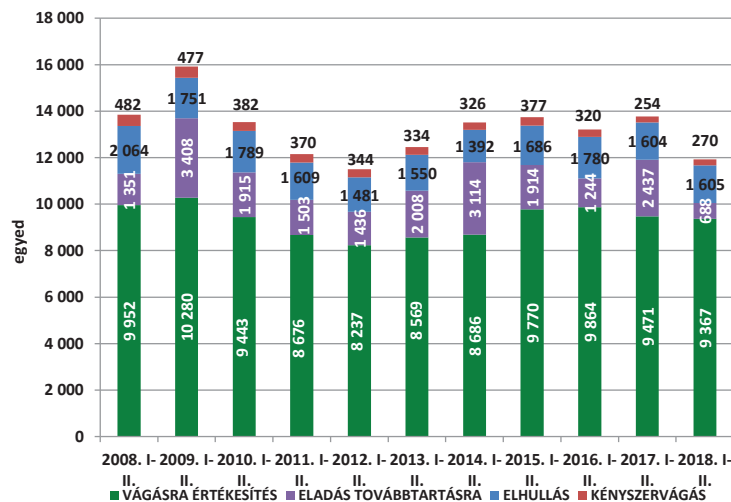
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek száma 447 volt 2018 februárjában, nem változott az előző hónaphoz képest, ugyanakkor nyolccal kevesebb (-1,8%), mint tavaly februárban. 2018. február végén 3.671-gyel több (+2,0%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban. Az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetek száma az elmúlt 10 év alatt 23,5%-kal (-137) kisebbedett, de 2008 februárja óta a záró tehénlétszám ennél kisebb mértékben, 11,5 ezer egyeddel (-5,9%) csökkent, így a telepenkénti átlagos tehénlétszám 336-ról már 413-ra nőtt.

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2008-2018. I-II. HÓ)

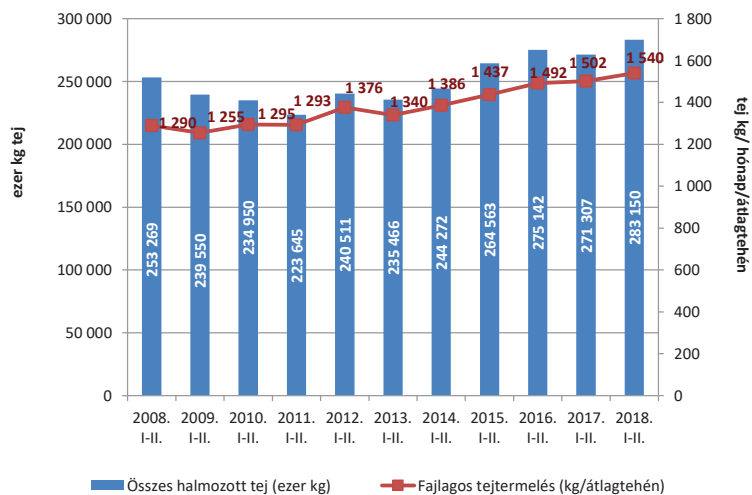
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehénlétszáma 2017-ről 2018-ra - egy év alatt - érezhetően nőtt (+2.665 tehen; +1,5%), és az állomány bővülése 2018 első két hónapjában tovább folytatódott (+1.933 egyed; +1,1%). Ennek oka, hogy bár 2018 első két havában az üszövásárlások száma jelentősen csökkent (-1.440 egyed; -92,4%), de - az állománypótlás szempontjából meghatározó - üszöbeállítások száma nőtt (+610 egyed; +4,6%), rekordszintet elérve az elmúlt 10 évben. Emellett a tehénkivonások száma is számottevően csökkent (-1.836 egyed; -13,3%) a tavalyi év hasonló időszakához képest. Mindezen tényezők eredményezték a kéthavi szinten jelentős, közel kétezres állománybővülést.

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2008-2018. I-II. HÓ)

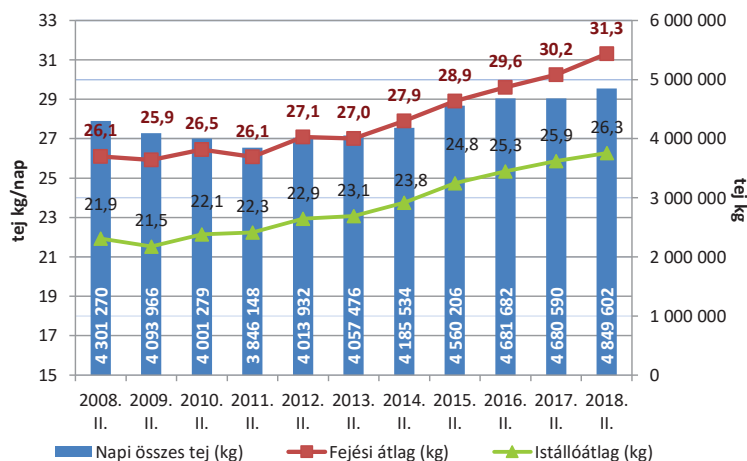
2018 első két havában az állományból kivont tehenek 78,5%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 9.367 volt), ami kiugróan magas aránynak számít. A tehénkivonások 2,3%-áért (270 egyed) a kényszervágás volt felelős, ami alacsony arány a vizsgált időszakban. A kivont tehenek 13,5%-a (1.605 egyed) elhullott, ami átlagos értéknek tekinthető, ugyanakkor a továbbtartásra értékesített állatok aránya rekord alacsony volt (5,8%, 688 egyed). 2018 első két havában az induló tehénállomány 5,1%-át selejtezték, 0,1%-át kényszervágták, 0,9%-a elhullott, 0,4%-át pedig továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 6,5%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest rekord alacsony arány, és a további állománybővülés előjelének tekinthető.

4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2008-2018. I-II. HÓ)

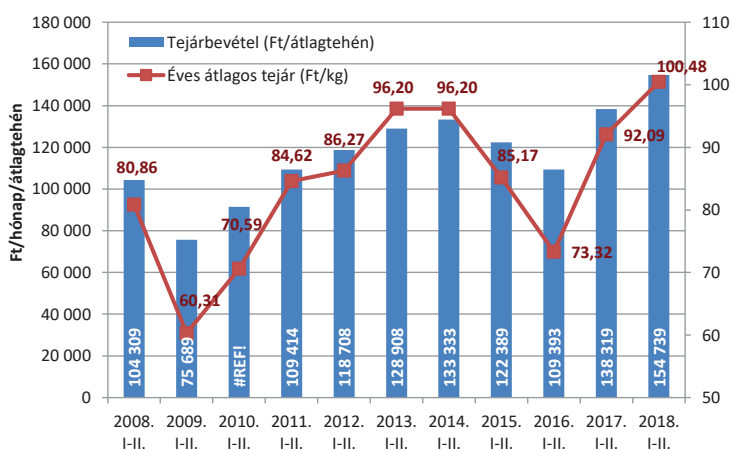
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2018 első két havában az elmúlt 10 év alatt a legnagyobb volt, meghaladta az 283 millió kg-ot, aminek elsődleges oka a fajlagos tejtermelés 1,5 ezer kg fölé történő emelkedése volt a vizsgált időszakban. 2017 első két havához képest a fajlagos tejtermelés +38 kg-mal (+2,5%) nőtt, de az összes halmozott tejtermelés ennél nagyobb mértékben emelkedett (+11,8 millió kg, +4,4%) a tejelő állomány bővülése miatt. 2008 és 2018 februárja között a fajlagos tejtermelés növekedése 19,4%-os (!) volt (+250 kg), míg az összes halmozott tejtermelés ennél kisebb mértékben 29,9 millió kg-mal (+11,8%) nőtt a termelésellenőrzött állomány enyhe zsugorodása miatt.

5. ÁBRA FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (2008-2018. II. HÓ)

2018 februárjában a napi összes tejtermelés az előző hónaphoz képest - a szezonitásnak megfelelően - közel 100 ezer kg-mal, de a tavalyi év februárjához képest is jelentős mértékben emelkedett (+169 ezer kg, +3,6%). 2017. február havához képest mind a fejési átlag (+1,07 kg, +3,5%), mind az istállóátlag emelkedett (+0,40 kg, +1,5%) és meghaladta a 31,3 ill. a 26,2 kg-ot. Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés közel 550 ezer kg-mal nőtt (+12,7%), a fejési és istálló átlag 5,21, ill. 4,34 kg-mal lett több (+20,0%, ill. +19,8%), ami jelentős emelkedésnek tekinthető és a növekvő trend folytatódására számíthatunk.

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (2008-2018. I-II. HÓ)

A tehenenkénti tejárbevétel 2018 első két havában 154,7 ezer Ft volt átlagosan, 11,9%-kal több mint 2017 első két havában és az elmúlt 10 év legnagyobb januári-februári bevételének felel meg. Ennek elsődleges oka a tejár jelentős, 9,1%-os éves emelkedése a vizsgált időszakban. 2008 óta a tejárbevétel összesen 48,3%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 19,4%-os és a tej árának 24,3%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej havi felvásárlási átlagára 2017 februárjától 2018-ig érezhetően emelkedett, meghaladva a 100 Ft/kg-ot, de valószínűleg elérte a csúcspontját és idén már enyhe csökkenésnek indult. A nyerstej kiviteli ára már hónapok óta csökkenő tendenciát mutat, és mostanra 95 Ft/kg alá esett, vagyis a belföldi felvásárlási ár még mindig magasabb. A kiviteli árakban tükröződik, hogy a legtöbb tejtermék tőzsdei árának trendje továbbra is csökkenő, ami kezd begyűrűzni az európai, így a hazai nyerstej felvásárlási árba is.

Dr. Ózsvári László

Állatorvostudományi Egyetem
Budapest